

مجلس به اعتراف خاندوزی واکنش نشان داد

ارز ترجیحی یازار چالشی!

آرمان ملی: ارز ترجیحی یکی از چالش‌های این روزهاست. در روزهای اخیر طی اظهارنظرهایی درباره حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی وادعاهای خلاف واقع به مجلس شورای اسلامی نسبت داده شده و متأسفانه برخی رسانه‌ها نیز این ادعاها را بازنشر کرده‌اند. موضوع حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی که علاوه بر رانت‌ها و فسادهایی که ایجاد کرده بود، نه تنها جلوی گرانی کالاهای اساسی را نگرفت، بلکه در برخی اقلام قیمت کالاهای اساسی حتی بیشتر از میزان تورم سایر کالاهاگران شده بود، مورد تأیید دولت سیزدهم و مجلس بود، اما اختلاف نظر در شیوه اجرا بود. ۳ شهریور هم سیداحسان خاندوزی وزیر اقتصاد و دارایی در پاسخ به اتفاقات سال ۱۴۰۱ و حذف ارز ترجیحی در این سال گفت: داستان ارز ۴۲۰۰ تومانی یکی از نقاط جدی و پرمناقشه در سیاست‌گذاری دولت بود. او فاش کرد: تنها ۸ میلیارد دلار ارز ترجیحی برای کل سال ۱۴۰۰ اختصاص یافته بود. در نیمه اول سال، تقریباً این مبلغ به‌طور کامل مصرف شد و دولت باید مصوبه مجلس را اجرامی کرد. البته ما در وزارت اقتصاد و دارایی با این زمان‌بندی و جزئیات موافق نبودیم اما مسئولیت کل پروژه با سازمان برنامه بود. سازمان برنامه مصوب بود این کار را انجام دهد. حتی پیش از جلسه رأی اعتماد بنده با من از سازمان برنامه صحبت کردند که: شما که می‌خواهی رأی اعتماد از مجلس بگیردی بدانید که حتماً چنین اقدامی را در ستاد اقتصادی دولت پیگیری خواهیم کرد و شما نیز همراه باشید.. به یک معنا این اقدام هماهنگی‌های پیش از تشکیل رسمی دولت بود. خاندوزی با ابراز اینکه بعد‌ها هم در خصوص زمان‌بندی و هم در مورد شیوه حذف نظرات خود را ارائه کردیم. اظهار کرد: حتی در ماه منجر به حذف ارز ترجیحی نیز مکاتباتی با مقامات انجام دادیم، برخی مقامات نیز گایه کردند و دلخور شدند. گفتند که: شما جزا تصویف باوقه‌بمائی در اجرای این سیاست را پیشنهاد می‌کنید؛ در هر صورت این کار یک اقدام الزام‌آور قانونی بود.

مجلس واکنش نشان داد

در پی اظهارنظرهایی پیرامون حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، روابط عمومی مجلس شورای اسلامی توضیحاتی ارائه کرد. در روزهای اخیر طی اظهارنظرهایی درباره حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و ادعاهای خلاف واقع به مجلس شورای اسلامی نسبت داده شده و متأسفانه برخی رسانه‌ها نیز این ادعاها را بازنشر کرده‌اند. موضوع حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی که علاوه بر رانت‌ها و فسادهایی که ایجاد کرده بود، نه تنها جلوی گرانی کالاهای اساسی را نگرفت، بلکه در برخی اقلام قیمت کالاهای اساسی حتی بیشتر از میزان تورم سایر کالاهاگران شده بود، مورد تأیید دولت سیزدهم و مجلس بود، اما اختلاف نظر در شیوه اجرا بود. زنگنه، نماینده مخالف وزیر پیشنهادی اقتصاد بیان داشت: همتی در کمیسیون‌های گوید با ارز ۴۲۰۰ مخالف بودم اما در زمان حذف این ارز در دولت شهید رئیسی در یک هفته سه مصاحبه علیه این کار انجام داد. اهمیت مدیریت این ارز تا آنجا بود که رهبر معظم انقلاب در شهریور ۱۴۰۲ «حذف ارز ترجیحی» را «کار لازم» توصیف کرده و تأکید کرده بودند که «باید به‌صورت روشن، علت این کار و فواید و آثار آن برای مردم تبیین می‌شد.» با این حال مساله اصلی این بود که شیوه اجرای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نباید به سرفه و معیشت مردم فشار بیش از گذشته وارد می‌کرد

و به همین دلیل برخلاف ادعاهای خلاف واقعی که در این باره مطرح می‌شود، مجلس یازدهم نه تنها دولت را مکلف به حذف این ارز نکرد بلکه حذف آن را «مشروط» به حمایت از معیشت و قدرت خرید مردم کرده بود. منظور با بیان اینکه اصلاح ارز ۴۲۰۰ تومانی اقدام شجاعانه‌ای بود که دولت هزینه اجرای آن را در سال نخست پذیرفت، تصریح کرد: بدون شک باید به سمت ارتک‌نرخی برویم ولی در همین دوره گذار فاصله ارز ترجیحی و مطالباتی نسبت به دولت قبل کمتر است. با این حال دولت سیزدهم در جریان لایحه بودجه ۱۴۰۰ اقدام به حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی کرد و بود و هیچ پیش شرط و زیرساختی نیز برای آن در نظر نگرفته بود ولی در بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱ در مجلس، نمایندگان با حذف ارز ترجیحی به صورت اجباری و تکلیفی مخالف کرده و حذف آن «مشروط به اجرای کالبرگ الکترونیک» براساس قیمت‌های شهریور ۱۴۰۰ کردند. اما متأسفانه این قانون اجرا نشد. در جزیک بند «ص» تبصره یک قانون بودجه ۱۴۰۱ آمده بود: «به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۴۰۱ از معادل سقف ردیف (۱۸) جدول مصارف تبصره (۱۴) این قانون راز طریق تأمین منابع مابه‌التفاوت ارز ترجیحی برای پرداخت کالاهای اساسی، دارو و تجهیزات مصرفی پزشکی اختصاص دهد. چنانچه دولت قصد دارد کالایی را از سبد ارز ترجیحی حذف نماید باید قبلاً ترتیبات قانونی جبران زیان راه مصرف‌کننده برای کالاهای اساسی را از طریق کالبرگ الکترونیکی و در امور پزشکی از طریق بیمه‌ها و به طرق جایگزین مطمئن به انجام رسانده باشد به طوری که افراد بتوانند این کالاها و خدمات را به نرخ پایان شهریور ۱۴۰۰ و در سقف سهمیه تعیین شده تهیه کنند.» در این ترتیب با توجه به عدم اجرای طرح کالبرگ، در اردیبهشت ۱۴۰۱، ارز ترجیحی نباید حذف می‌شد اما متأسفانه این کار برخلاف قانون مصوب مجلس انجام شد، در حالی که مفاد قانون بودجه ۱۴۰۱ در دسترس همگان قرار دارد. از رسانه‌های محترم انتظار می‌رود، پیش از انتشار ادعاهایی که با اهداف سیاسی و تخریب مجلس موفق یازدهم مطرح می‌شوند، آن را صحت‌سنجی کنند.

سده شنبه
۰۶ • ۰۶ • ۱۴۰۳
سال هفتم
شماره ۱۹۰۹

۲۲ صفر ۱۴۴۶ / ۲۷ آگوست ۲۰۲۴

«آرمان ملی» روایت می‌کند:

جلسات مخفی اصولگرایان برای رسیدن به «بهشت»

زاکانی مقصر اصلی افول اصولگرایان است

آرمان ملی – مطهره شعبی: جاماندگان پاستور این روزها دُمق هستند؛ دُمق برای اَنکه هیچگاه تصور نمی‌کردند پس از انتخابات سال ۸۰ که خانمی پیروز بود، بار دیگر یک اصلاح طلب بر کرسی ریاست جمهوری تکیه بزند اما چنین شد و مسعود پزشکیان به‌عنوان یک اصلاح طلب بر کرسی ریاست جمهوری نشست. اصولگرایان حتی در دولت روحانی هم سهم خواه بودند و چند کرسی در اختیار داشتند. نام دولت پزشکیان، وفاق ملی است و او هم از این عنوان عدول نکرد و برای انتخاب وزرایش به تخصص بیش از گرایش سیاسی اهمیت داد که طبیعتاً اصلاح طلبان در این محور

بیش از اصولگرایان دارای تجربه هستند. در چنین شرایطی اصولگرایان تندرو که وقت خود را صرف عدم موفقیت پزشکیان کرده بودند، با تشکیل جلسات محرمانه درصدد هستند تا در وهله اول بتوانند کرسی‌های دیگری که در اختیار دارند را از دست ندهند و پس از آن اعتماد از دست رفته حامیان‌شان در انتخابات ریاست جمهوری چهاردهم را باز گردانند. نزدیک‌ترین انتخاباتی که

جاماندگان از مجلس

گروه نخست اصولگرایان معروف و نیمه معروفی هستند که در اسفندماه سال گذشته به دلیل چالش و دعوای شخصی میان اصولگرایان، نتوانستند در لیست‌های انتخاباتی قرار گیرند و تصور می‌کردند در دولت رئیسی پست می‌گیرند که شهادت او سبب ناامیدی این گروه از اصولگرایان شد و از آنجا که زمان زیادی تا برگزاری انتخابات مجلس بعدی باقی مانده، این گروه برای فراموش نشدن نام‌شان در میان بدنه جریان اصولگرایی برای حضور در انتخابات شورای شهر برنامه‌ریزی می‌کنند.

تلاش اعضای فعلی برای بقا

بخش دوم نمایندگان فعلی شورای شهر

هستند که برای بقا بر کرسی‌های خود تلاش می‌کنند. با بررسی چالش‌های اعضای شورای شهر تهران در ماه‌های اخیر این تلاش به خوبی نمایان می‌شود. این دسته از اصولگرایان حتی به شهرداری که خودشان انتخاب کردند، وفادار نیستند به ویژه در تهران. اصولگرایان شورای شهر تهران پس از این، بیش از گذشته به زاکانی انتقاد خواهند کرد چرا که شهردار کنونی تهران عملکرد نامطلوبی از خود در انتخابات ریاست جمهوری نشان داد و سبب شد تا اعضای ماندن در کرسی سلیمانی که در ابتدا حامی زاکانی بودند، این بار خرید و فروش پست در شهرداری را تأیید کنند و یگویند: «اصل

موضوع وجود تخلفات را تأیید می‌کنیم. متأسفانه این مساله ریشه‌های تاریخی دارد و به دلایل متعدد در بعضی موارد به صورت محدود و داخلی در بخش‌هایی تبدیل به رویه‌های غلط و نامبارک ناوشته‌ای شده که در جزایر اختلال و فساد گسترش پیدا کرده

است، همچون ویروس در فضاهای مبهم و بدون نور» اگر دقت شود پس از کناره‌گیری قالیباف از انتخابات ریاست جمهوری و به ویژه پس از پیروزی پزشکیان دیگر تأکیدی بر ساخت اماکن خاص در پارک‌هایی شود که دلایل همان برنامه‌ریزی برای رسیدن به شورای شهر هفتم است.

جاماندگان از دولت

دسته آخر را باید انانی دانست که تصور می‌کردند جلیلی یا قالیباف رئیس جمهور هستند و خود را برای مناصب دولتی آماده کرده بودند اما پیروزی پزشکیان برنامه آنها را برهم زد و همانند گروه اول یعنی جاماندگان از مجلس، مجبورند برای فراموش نشدن در اذهان اصولگرایان به حضور در انتخابات شورای شهر هفتم رضایت دهند. این گروه به خوبی می‌دانند حضور در شورای شهر رزومه‌قوی برای حضورشان در نهادهای بالاتر نیست اما تنها برای فراموش نشدن است که در انتخابات شورای شهر شرکت می‌کنند.

گزارش

آیت‌ا... هاشمی به روایت نوه:

عدالت اجتماعی را در یارانه و صدقه دادن به فقرانی جست

آرمان ملی – یاسمین طالقانی: آیت‌ا... هاشمی دارای خانواده صمیمی بود و هست. آیت‌ا... از ورود فرزندانش به عرصه عمومی خودداری نکرد و از زرف و آمد آنها با مردم استقبال می‌کرد چرا که بر اساس نقشی که در تحقق انقلاب ایفا کرد، فرزندانش را بالاتر از دیگران نمی‌دانست چنانکه مهدی و فائزه دو فرزند او همانند دیگران در دادگاه محاکمه و به زندان رفتند. فاطمه هاشمی به امور خیریه پرداخت، محسن با توجه به تحصیلی که داشت به امور شهری علاقه دارد و رئیس شورای شهر نیز بود. پس از آن هم در دفتر نشر معارف انقلاب حضور دارد. یاسر هم به فعالیت‌های خود مشغول است. نسل بعدی اما کمتر از پدران و مادران در عرصه عمومی حضور یافتند که دلیل آن شاید حجمه تندروها باشد. عماد هاشمی شناخته‌تر شده‌ترین نوه آیت‌ا... هاشمی است که به انتشار خاطرات ایشان می‌پردازد. شامگاه جمعه، ۲ شهریور ۱۴۰۳ در خانه «گفتارها» در شبکه اجتماعی کلاب‌هاوس، نشستی با عنوان «زندگی، زمانه و کارنامه اکبر هاشمی‌رفسنجانی» با سخنرانی قادر راستانی، ویراستار مجموعه خاطرات آقای هاشمی رفسنجانی، عماد هاشمی رفسنجانی، مدیر عامل دفتر نشر معارف انقلاب و مجید تفرشی، مورخ و سندپژوه، برگزار شد. عماد هاشمی در این مراسم گفت: مرحوم آیت‌ا... اکبر هاشمی رفسنجانی در زندگی نامه خود نوشت خود در ابتدا عنوان کرده‌است: «بنده هم خطا داشته‌ام هم خدمت.» بنده اضافه می‌کنم باید زندگی افراد را کامل دید و برآیند آن را مورد توجه قرار داد تا فهمید آن فرد مثبت عمل کرده یا منفی.

هاشمی رفسنجانی فردی روستازاده در یک خانواده کشاورز بود؛ در روستای نوغ (پهرمان) در اطراف رفسنجان. در جریان مبارزه، پشتیبانی از مبارزین قبل از انقلاب جزو وظایف اصلی هاشمی بود و برای این کار احتیاج مالی بود تا هم خانواده‌های مبارزین را کمک کند و هم خانواده خودش تأمین باشد. در مسیر مبارزه، هاشمی توسط ساواک دستگیر شد و حتی حکم اعدام برای او صادر شد؛ اما با فعالیت‌های خانواده‌اش این حکم اعدام تخفیف می‌یابد و به حبس ابد تبدیل می‌شود تا بالاخره نزدیک پیروزی انقلاب آزاد شد. در بحبوحه انقلاب او سفرهای متعدد خارجی رفت تا نیروهای خارج از کشور را هماهنگ نماید. در آخرین سفر، او به کشورهای متعدد در آنها به نجف آمد. خدمت امام رسید و گزارشی از فعالیت‌های انجام شده ارائه کرد. امام هاشمی خواست برگردد؛ چون در صورت بازگشت دستگیر خواهد شد؛ مرحوم هاشمی با اینکه می‌دانست اگر برگردد حتماً بازداشت خواهد شد، به امام گفت اگر برگردم روحیه مبارزاتی که تحت فشار ساواک هستند، آسیب می‌بیند و لذا برگشت و اتفاقاً دستگیر شد و تا نزدیک پیروزی انقلاب در زندان بود. هاشمی از معدود افرادی بود که تمایلی به رفتن به پاریس نداشت و در ایران ماند و فعالیت‌های انقلابی را سازمان دهی کرد. بعد از پیروزی انقلاب هم در کنار آقایان مطهری و طالقانی و مهیسی در شورای انقلاب بود. مردم خیلی او را نمی‌شناختند تا اینکه در روز معارف مه‌نشد سید مهدی بازرگان به نخست‌وزیری، به دستور امام روی سن ماند و در این روز از آقای هاشمی به تعبیری رونمایی شد. پس از ترور ایشان، امام آن جمله معروف را در موردشان اظهار کرد: «هاشمی زنده‌است تا نهضت زنده‌است» و به دستور امام، جهت امنیت بیشتر منزل وی از درازسبب به جماران منتقل شد. بعد از انحلال دولت موقت، او سرپرست وزارت کشور شد و در دوره مسئولیتش سه انتخابات برگزار شد و در نهایت، رئیس مجلس شد. از اول فروردین سال ۱۳۶۰ آقای هاشمی رفسنجانی در یک سالنامه شروع به نوشتن خاطرات روزانه خود کرد. در این دفتر خاطرات هم کارهای روزانه ایشان ثبت شده و هم به مسائل روز کشور و دنیا اشاره شده است. این کار تا یک روز قبل از فوت ایشان ادامه داشت و مادر دفتر نشر معارف انقلاب، کارمان انتشار همین دست‌نوشته‌ها است.

شعرا متفاوت آیت‌ا... برای جنگ

اولین نقطه عمل‌گرایی آقای هاشمی در این بود که در جریان جنگ، به جای شعار جنگ جنگ تا پیروزی، شعار جنگ جنگ تا یک پیروزی بزرگ و سپس تلاش برای صلح را سر داد. همچنین هاشمی از بنیان‌گذاران حزب جمهوری اسلامی و به‌نوعی آغازگر فعالیت‌ت حزب در کشور است. او در اواخر جنگ با حکم امام فرمانده کل قوا شد و پذیرش قطعنامه را شیرین می‌دانست؛ زیرا پذیرش قطعنامه کشور را از ادامه جنگ خاتمان سوز نجات داد.

هاشمی در دوران ریاست جمهوری به نسل جوان اعتماد کرد و در دولت خود از مدیران جوان استفاده کرد. کشور هنوز از خدمات آن مدیران جوان که اکنون پایه سن گذاشته‌اند استفاده می‌کند. پس هاشمی یک نسل ویژه برای انقلاب تربیت کرد. هاشمی در دوران ریاست جمهوری، در کنار سازندگی برای کشور در سیاست خارجی، تنش‌زدایی را دنبال می‌کرد. اولین اقدام او هم آزادسازی اسرا بود. نظرات هاشمی در باب عدالت اجتماعی بعد از انقلاب نسبت به قبل از انقلاب تغییر کرد. او بعد از ورود به دولت، عدالت اجتماعی را در اقتصاد پیوا و سالم و نه در یارانه و صدقه دادن به فقرای می‌دید. هاشمی به اصلاحات می‌کردند. اما روند جبهه

خارجی موجب کاهش تنش‌های بین‌المللی و صلح و چه بعد از انقلاب دغدغه رفاه را داشت و در همین راستا قبل از انقلاب به فکر خانواده مبارزان بود و بعد از انقلاب هم در سطح کشور، ایجاد فروشگاه‌های زنجیره‌ای رفاه در همین راستا بود. هاشمی نظام را از فرزند خود هم بیشتر دوست داشت. در سال ۷۶. اگرچه خودش آن مدیران جوان که اکنون پایه سن گذاشته‌اند استفاده می‌کند. پس هاشمی یک نسل ویژه برای انقلاب تربیت کرد. هاشمی در دوران ریاست جمهوری، در کنار سازندگی برای کشور در سیاست خارجی، تنش‌زدایی را دنبال می‌کرد. اولین اقدام او هم آزادسازی اسرا بود. نظرات هاشمی در باب عدالت اجتماعی بعد از انقلاب نسبت به قبل از انقلاب تغییر کرد. او بعد از ورود به دولت، عدالت اجتماعی را در اقتصاد پیوا و سالم و نه در یارانه و صدقه دادن به فقرای می‌دید. هاشمی به اصلاحات می‌کردند. اما روند جبهه اقتصادی موجب کاهش تنش‌های بین‌المللی و صلح و چه بعد از انقلاب دغدغه رفاه را داشت و در همین راستا قبل از انقلاب به فکر خانواده مبارزان بود و بعد از انقلاب هم در سطح کشور، ایجاد فروشگاه‌های زنجیره‌ای رفاه در همین راستا بود. هاشمی نظام را از فرزند خود هم بیشتر دوست داشت. در سال ۷۶. اگرچه خودش آن مدیران جوان که اکنون پایه سن گذاشته‌اند استفاده می‌کند. پس از آنکه سال گذشته در دور دوم تشکیل جبهه اصلاحات چهره‌هایی مثل آذر منصوری به ریاست و جواد امام به سخنگویی این جبهه برگزیده شدند عده‌ای از اصلاح طلبان انتقاداتی را به انتخابات این افراد وارد کردند که چرا افرادی با گرایش‌های اصلاح طلبانه تند باید در راس جبهه قرار گیرند. البته اینها همان افرادی بودند که در زمان حضور بهزاد نبوی در راس جبهه نیز انتقادات خود را روانه نوع عملکردهای جبهه اصلاحات می‌کردند. اما روند جبهه اصلاحات به نحوی پیش رفت که اکثریت احزاب و چهره‌ها از این عملکرد اعلام رضایت کردند. حتی در انتخابات ۱۴۰۲ نیز با وجود رد صلاحیت‌های گسترده باز هم این جبهه اصلاحات بود که کاملاً فعال مسعود پزشکیان را به عنوان کاندیدای خود معرفی کرد و تا لحظه آخر از وی حمایت کرد و پس از پیروزی نیز به گفته آذر منصوری هیچ مطالبه یا پیشنهادی برای کابینه به رئیس جمهور نداد. اکنون نیز جبهه صرفاً مطالبه وعده‌ها و قول‌های مسعود پزشکیان را دارد و حتی پس از انتقادها از کابینه نیز حمایت خود را اعلام کرد. لذا انهایی که جبهه اصلاحات را به فقدان رویکرد تحلیلی موثر، اسیر شدن در چارچوب‌های گذشته و عدم انعطاف‌پذیری متهم می‌کنند باید در نگاه خود تجدید نظر کنند. چرا که یادربمبانی اصلاح‌طلبی تشکیک دارند یا اینکه گذشت زمان و تغییر شرایط نگاه آنها را تغییر داده است. تخریب جریان اصلاحات از جانب تندروها شاید دلایلی داشته باشد اما اینکه جبهه اصلاحات از نیروهایی که خود را اصلاح طلب می‌نامند نیز به جهت رویکردهای تند تخریب شود چندان قابل توجه نیست. پزشکیانی که اینها شادمان از او سخن می‌گویند نیز نامزد همین جبهه اصلاحاتی است که امروز آن را می‌کویند. البته همان طور که گفته شد منتقدان بیشتر انتقادشان به افراد است که چرا اینها؟ و پاسخ باید گفت این جماعت یا مجتمع و خرد جمعی را قبول ندارند یا اساساً جهان‌بینی اصلاح‌طلبی‌شان لنگ می‌زند.

«آرمان ملی» ملامت به نهاد اجماع‌ساز اصلاح طلبان را بررسی می‌کند:

تخریب جبهه اصلاحات با رمز تندروی

منتقدان: دولت میانه مسعود پزشکیان مورد حمایت جبهه اصلاحات است

عنوان جبهه اصلاحات ایران داد و به نظر می‌رسید که با استفاده از ظرفیت اکثریت چهره‌های حقیقی و حقوقی این نهاد اجماع‌ساز بتواند انتقادات را به حداقل برساند. اما باز هم مشاهده کردیم که در زمان ریاست بهزاد نبوی مرد کهنه‌کار سیاست در ایران نیز بازم انتقاداتی به نوع عملکرد و رویه این جبهه وارد شد تا مشخص شود مشکل عملکرد یا چارچوب کار و برنامه‌های نهاد اجماع‌ساز نیست

بلکه انتقادات بهانه‌گیران بیش از رویکردها و برنامه‌ها به افراد است. جالب اینکه در تمامی این فرایندهای ذکر شده شخص سیدمحمد خاتمی؛ رئیس دولت اصلاحات هیچگاه موضوع‌گیری خاصی نداشته، اما منتقدان همواره انتقادات خود را به نحوی با او در میان گذاشته‌اند. درحالی‌که خاتمی همواره از همه نهاد‌های اجماعی اصلاح طلبان حمایت کرده و نقطه نظرات خود را نیز گفته است. از قضا به گفته بسیاری از چهره‌های اصلاح طلب نیز مساله اصلی منتقدان نه خاتمی که بعد از خاتمی است که پس از وی چه کسی بر ریاست نهاد اجماع‌ساز بنشیند. مساله‌ای که اگر حل و فصل نشود می‌تواند جریان اصلاحات را نیز با مشکل مواجه کند.

مبنای اصلاح طلبی

آنچه که اصلاح طلبان با آن شناخته می‌شوند نوع رویکردها رفتارها، راهبرد و گفتگمانی است که آنها به جامعه ارائه و عرضه داشته‌اند و لذا معیار و تفکر اصلاح طلبی واحد است. اما اینکه افراد برآمده از تفکر اصلاح طلبی در مقاطع متفاوت و مسائل مختلف نسبت به اتفاقات چگونه رفتار و برخورد می‌کنند امری است که با قرارت‌های مختلف روبه‌رو است. مثلاً در خصوص نوع مواجهه با انتخابات در مقاطع مختلف نگاه‌های متفاوت وجود داشته است. چنانکه مثلاً در انتخابات مجلس دوازدهم مجموعه جبهه اصلاحات و احزاب اصلاح طلب به جهت رد صلاحیت‌های گسترده به انتخابات وارد نشدند؛ اما برخی احزاب رویکرد دیگری برگزیده و در انتخابات حاضر شدند. اما آنچه که مهم است، مینا و تفکر اصلاح طلبی و عدم عدول از آن است. اینکه تحت هیچ شرایطی از گفتمان و راهبرد اصلاح طلبی عدول نشود. مصداق مهم این مساله همان انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ است که پس از رد صلاحیت همه اصلاح طلبان جبهه اصلاحات محکم ایستاد، بیابیه داد که اصلاح طلبان در انتخابات کاندیدایی ندارند. هر چند که در همان

^[1] آیت‌ا... هاشمی به روایت نوه:

^[2] عدالت اجتماعی را در یارانه و صدقه دادن به فقرانی جست

^[3] آرمان ملی – یاسمین طالقانی: آیت‌ا... هاشمی دارای خانواده صمیمی بود و هست. آیت‌ا... از ورود فرزندانش به عرصه عمومی خودداری نکرد و از زرف و آمد آنها با مردم استقبال می‌کرد چرا که بر اساس نقشی که در تحقق انقلاب ایفا کرد، فرزندانش را بالاتر از دیگران نمی‌دانست چنانکه مهدی و فائزه دو فرزند او همانند دیگران در دادگاه محاکمه و به زندان رفتند. فاطمه هاشمی به امور خیریه پرداخت، محسن با توجه به تحصیلی که داشت به امور شهری علاقه دارد و رئیس شورای شهر نیز بود. پس از آن هم در دفتر نشر معارف انقلاب حضور دارد. یاسر هم به فعالیت‌های خود مشغول است. نسل بعدی اما کمتر از پدران و مادران در عرصه عمومی حضور یافتند که دلیل آن شاید حجمه تندروها باشد. عماد هاشمی شناخته‌تر شده‌ترین نوه آیت‌ا... هاشمی است که به انتشار خاطرات ایشان می‌پردازد. شامگاه جمعه، ۲ شهریور ۱۴۰۳ در خانه «گفتارها» در شبکه اجتماعی کلاب‌هاوس، نشستی با عنوان «زندگی، زمانه و کارنامه اکبر هاشمی‌رفسنجانی» با سخنرانی قادر راستانی، ویراستار مجموعه خاطرات آقای هاشمی رفسنجانی، عماد هاشمی رفسنجانی، مدیر عامل دفتر نشر معارف انقلاب و مجید تفرشی، مورخ و سندپژوه، برگزار شد. عماد هاشمی در این مراسم گفت: مرحوم آیت‌ا... اکبر هاشمی رفسنجانی در زندگی نامه خود نوشت خود در ابتدا عنوان کرده‌است: «بنده هم خطا داشته‌ام هم خدمت.» بنده اضافه می‌کنم باید زندگی افراد را کامل دید و برآیند آن را مورد توجه قرار داد تا فهمید آن فرد مثبت عمل کرده یا منفی.

^[4] هاشمی رفسنجانی فردی روستازاده در یک خانواده کشاورز بود؛ در روستای نوغ (پهرمان) در اطراف رفسنجان. در جریان مبارزه، پشتیبانی از مبارزین قبل از انقلاب جزو وظایف اصلی هاشمی بود و برای این کار احتیاج مالی بود تا هم خانواده‌های مبارزین را کمک کند و هم خانواده خودش تأمین باشد. در مسیر مبارزه، هاشمی توسط ساواک دستگیر شد و حتی حکم اعدام برای او صادر شد؛ اما با فعالیت‌های خانواده‌اش این حکم اعدام تخفیف می‌یابد و به حبس ابد تبدیل می‌شود تا بالاخره نزدیک پیروزی انقلاب آزاد شد. در بحبوحه انقلاب او سفرهای متعدد خارجی رفت تا نیروهای خارج از کشور را هماهنگ نماید. در آخرین سفر، او به کشورهای متعدد در آنها به نجف آمد. خدمت امام رسید و گزارشی از فعالیت‌های انجام شده ارائه کرد. امام هاشمی خواست برگردد؛ چون در صورت بازگشت دستگیر خواهد شد؛ مرحوم هاشمی با اینکه می‌دانست اگر برگردد حتماً بازداشت خواهد شد، به امام گفت اگر برگردم روحیه مبارزاتی که تحت فشار ساواک هستند، آسیب می‌بیند و لذا برگشت و اتفاقاً دستگیر شد و تا نزدیک پیروزی انقلاب در زندان بود. هاشمی از معدود افرادی بود که تمایلی به رفتن به پاریس نداشت و در ایران ماند و فعالیت‌های انقلابی را سازمان دهی کرد. بعد از پیروزی انقلاب هم در کنار آقایان مطهری و طالقانی و مهیسی در شورای انقلاب بود. مردم خیلی او را نمی‌شناختند تا اینکه در روز معارف مه‌نشد سید مهدی بازرگان به نخست‌وزیری، به دستور امام روی سن ماند و در این روز از آقای هاشمی به تعبیری رونمایی شد. پس از ترور ایشان، امام آن جمله معروف را در موردشان اظهار کرد: «هاشمی زنده‌است تا نهضت زنده‌است» و به دستور امام، جهت امنیت بیشتر منزل وی از درازسبب به جماران منتقل شد. بعد از انحلال دولت موقت، او سرپرست وزارت کشور شد و در دوره مسئولیتش سه انتخابات برگزار شد و در نهایت، رئیس مجلس شد. از اول فروردین سال ۱۳۶۰ آقای هاشمی رفسنجانی در یک سالنامه شروع به نوشتن خاطرات روزانه خود کرد. در این دفتر خاطرات هم کارهای روزانه ایشان ثبت شده و هم به مسائل روز کشور و دنیا اشاره شده است. این کار تا یک روز قبل از فوت ایشان ادامه داشت و مادر دفتر نشر معارف انقلاب، کارمان انتشار همین دست‌نوشته‌ها است.

^[5] شعرا متفاوت آیت‌ا... برای جنگ

^[6] اولین نقطه عمل‌گرایی آقای هاشمی در این بود که در جریان جنگ، به جای شعار جنگ جنگ تا پیروزی، شعار جنگ جنگ تا یک پیروزی بزرگ و سپس تلاش برای صلح را سر داد. همچنین هاشمی از بنیان‌گذاران حزب جمهوری اسلامی و به‌نوعی آغازگر فعالیت‌ت حزب در کشور است. او در اواخر جنگ با حکم امام فرمانده کل قوا شد و پذیرش قطعنامه را شیرین می‌دانست؛ زیرا پذیرش قطعنامه کشور را از ادامه جنگ خاتمان سوز نجات داد.

^[7] هاشمی در دوران ریاست جمهوری به نسل جوان اعتماد کرد و در دولت خود از مدیران جوان استفاده کرد. کشور هنوز از خدمات آن مدیران جوان که اکنون پایه سن گذاشته‌اند استفاده می‌کند. پس هاشمی یک نسل ویژه برای انقلاب تربیت کرد. هاشمی در دوران ریاست جمهوری، در کنار سازندگی برای کشور در سیاست خارجی، تنش‌زدایی را دنبال می‌کرد. اولین اقدام او هم آزادسازی اسرا بود. نظرات هاشمی در باب عدالت اجتماعی بعد از انقلاب نسبت به قبل از انقلاب تغییر کرد. او بعد از ورود به دولت، عدالت اجتماعی را در اقتصاد پیوا و سالم و نه در یارانه و صدقه دادن به فقرای می‌دید. هاشمی به اصلاحات می‌کردند. اما روند جبهه اقتصادی موجب کاهش تنش‌های بین‌المللی و صلح و چه بعد از انقلاب دغدغه رفاه را داشت و در همین راستا قبل از انقلاب به فکر خانواده مبارزان بود و بعد از انقلاب هم در سطح کشور، ایجاد فروشگاه‌های زنجیره‌ای رفاه در همین راستا بود. هاشمی نظام را از فرزند خود هم بیشتر دوست داشت. در سال ۷۶. اگرچه خودش آن مدیران جوان که اکنون پایه سن گذاشته‌اند استفاده می‌کند. پس از آنکه سال گذشته در دور دوم تشکیل جبهه اصلاحات چهره‌هایی مثل آذر منصوری به ریاست و جواد امام به سخنگویی این جبهه برگزیده شدند عده‌ای از اصلاح طلبان انتقاداتی را به انتخابات این افراد وارد کردند که چرا افرادی با گرایش‌های اصلاح طلبانه تند باید در راس جبهه قرار گیرند. البته اینها همان افرادی بودند که در زمان حضور بهزاد نبوی در راس جبهه نیز انتقادات خود را روانه نوع عملکردهای جبهه اصلاحات می‌کردند. اما روند جبهه اصلاحات به نحوی پیش رفت که اکثریت احزاب و چهره‌ها از این عملکرد اعلام رضایت کردند. حتی در انتخابات ۱۴۰۲ نیز با وجود رد صلاحیت‌های گسترده باز هم این جبهه اصلاحات بود که کاملاً فعال مسعود پزشکیان را به عنوان کاندیدای خود معرفی کرد و تا لحظه آخر از وی حمایت کرد و پس از پیروزی نیز به گفته آذر منصوری هیچ مطالبه یا پیشنهادی برای کابینه به رئیس جمهور نداد. اکنون نیز جبهه صرفاً مطالبه وعده‌ها و قول‌های مسعود پزشکیان را دارد و حتی پس از انتقادها از کابینه نیز حمایت خود را اعلام کرد. لذا انهایی که جبهه اصلاحات را به فقدان رویکرد تحلیلی موثر، اسیر شدن در چارچوب‌های گذشته و عدم انعطاف‌پذیری متهم می‌کنند باید در نگاه خود تجدید نظر کنند. چرا که یادربمبانی اصلاح‌طلبی تشکیک دارند یا اینکه گذشت زمان و تغییر شرایط نگاه آنها را تغییر داده است. تخریب جریان اصلاحات از جانب تندروها شاید دلایلی داشته باشد اما اینکه جبهه اصلاحات از نیروهایی که خود را اصلاح طلب می‌نامند نیز به جهت رویکردهای تند تخریب شود چندان قابل توجه نیست. پزشکیانی که اینها شادمان از او سخن می‌گویند نیز نامزد همین جبهه اصلاحاتی است که امروز آن را می‌کویند. البته همان طور که گفته شد منتقدان بیشتر انتقادشان به افراد است که چرا اینها؟ و پاسخ باید گفت این جماعت یا مجتمع و خرد جمعی را قبول ندارند یا اساساً جهان‌بینی اصلاح‌طلبی‌شان لنگ می‌زند.

^[8] پاسخ به عباس عدی

^[9] عماد هاشمی بیان داشت: در یک مقطعی برخی افراد مثل آقای عباس عدی گفتند عمر سیاسی آقای هاشمی رفسنجانی تمام شده است؛ اما سال ۹۲ با ثبت نام ایشان در انتخابات ریاست جمهوری ایشان شوق در جامعه به وجود آمد؛ سپس با رد صلاحیت شورای امنیت و به وجود آمدن، ولی آقای هاشمی بلافاصله با حمایت از آقای حسن روحانی فضا را امیدوارانه کرد و حمایتش باعث رأی آوری آقای روحانی شد. هاشمی اولویت دولت روحانی را تنش‌زدایی در سیاست خارجی می‌دانست و جلسات متعددی در این زمینه با روحانی و محمدجواد ظریف گذاشت. برجام با فشار هاشمی به نتیجه رسید که حاصلش بهبود اوضاع اقتصادی بود.